



စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့် ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာန
စိုက်ပျိုးရေးသုတေသနဦးစီးဌာန



(၈၁) ကြိမ်မြောက် တောင်သူနည်းပညာဆွေးနွေးပွဲ

အပင်မျိုးသစ်အကာအကွယ်ပေးရေးဥပဒေ အကြောင်း သိကောင်းစရာများ



ဒေါ်ခင်စန္ဒာချို
လက်ထောက်သုတေသနအရာရှိ
အပင်မျိုးသစ်အကာအကွယ်ပေးရေးဌာနစု
မျိုးစေ့ဘဏ်၊ ဇီဝနည်းပညာနှင့် သီးနှံကာကွယ်ရေးသုတေသနဌာနခွဲ

၂၀၂၅ ခုနှစ်၊ ဩဂုတ်လ (၃၀)ရက်

ဆွေးနွေးမည့် အကြောင်းအရာ

မြန်မာနိုင်ငံတွင် အပင်မျိုးသစ်များ မွေးမြူထုတ်လုပ်မှုအခြေအနေ

အပင်မျိုးသစ်အကာအကွယ်ပေးရေးစနစ်

အပင်မျိုးသစ်အကာအကွယ်ပေးရေးဥပဒေနှင့် လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများအကြောင်း ဆွေးနွေးခြင်း

အပင်မျိုးသစ်အကာအကွယ်ပေးရေးဥပဒေနှင့် ဆက်စပ်ဥပဒေများ

မြန်မာနိုင်ငံတွင် အပင်မျိုးသစ်များ မွေးမြူထုတ်လုပ်မှုအခြေအနေ

အပင်မျိုးသစ်များမွေးမြူထုတ်လုပ်ခြင်း



- ❑ ကုမ္ပဏီ အများစုသည် ပြည်ပမှ မျိုးစေ့နှင့် သွင်းအားစုများတင်သွင်းဖြန့်ဖြူး
- ❑ အကြောင်းရင်း- ခိုင်မာသည့် အပင်မျိုးသစ်အကာအကွယ်ပေးရေးစနစ်မရှိသောကြောင့်

အပင်မျိုးသစ်အကာအကွယ်ပေးရေးစနစ်

- အပင်မျိုးသစ်အကာအကွယ်ပေးရေးစနစ်ဆိုသည်မှာ အပင်မျိုးမွေးမြူသူမှ မိမိ မွေးမြူထုတ်လုပ်ထားသည့် အပင်မျိုးသစ်များကို အပင်မျိုးသစ်အကာအကွယ် ပေးရေးဥပဒေအောက်တွင် ကာကွယ်ခွင့်ရယူပြီး အကျိုးအမြတ်ခံစားခွင့်ရရှိရန် ထိန်းသိမ်းပေးသည့် စနစ်ဖြစ်ပါသည်။



(Images source: Internet)

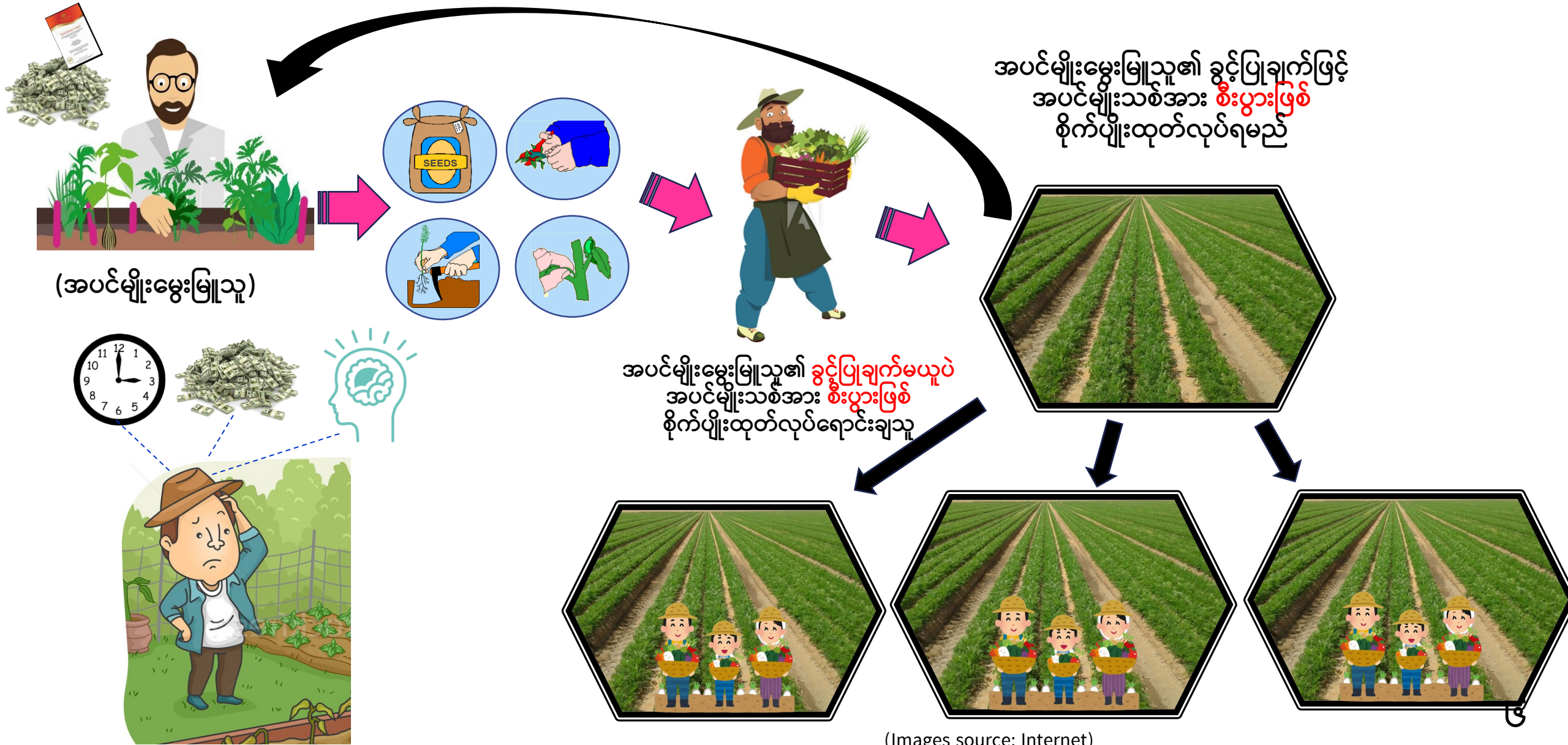
အပင်မျိုးမွေးမြူသူ၏ ရပိုင်ခွင့် အခွင့်အရေး

- အပင်မျိုးမွေးမြူသူ၏ ရပိုင်ခွင့် အခွင့်အရေး ဆိုသည်မှာ အပင်မျိုးမွေးမြူသူမှ မိမိမွေးမြူထုတ်လုပ်ထားသည့် အပင်မျိုးသစ်ကို ကာကွယ်ခွင့် ရရှိထားခြင်း မှတစ်ဆင့် အကျိုးအမြတ်ခံစားခွင့် ရနိုင်သည့် ရပိုင်ခွင့် အခွင့်အရေးဖြစ်ပါသည်။

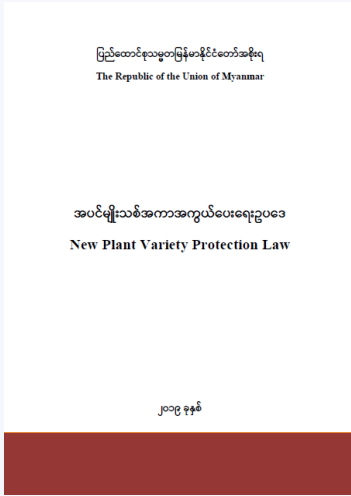


(Images source: Internet)

အပင်မျိုးသစ်အကာအကွယ်ပေးရေးစနစ်- ဘာကြောင့်အရေးကြီးလဲ???



မြန်မာနိုင်ငံ၏ အပင်မျိုးသစ်အကာအကွယ်ပေးရေးစနစ် သမိုင်းကြောင်း



PVP System အသိပညာပေးခြင်းဆိုင်ရာ အစပြုလှုပ်ရှားမှုများ

မူပိုင်ခွင့်နှင့် ပတ်သက်၍ သတိပြုမိလာခဲ့

CBD/ WTO အဖွဲ့ဝင်ဖြစ်ခဲ့

၁၉၉၄ - ၁၉၉၅

၂၀၀၄

UPOV- INGER Workshop ပါဝင်တက်ရောက်

DUS test (INGER) စတင်ဆောင်ရွက်လာခဲ့

၂၀၀၆

EAPVP Forum အဖွဲ့ဝင်ဖြစ်ခဲ့

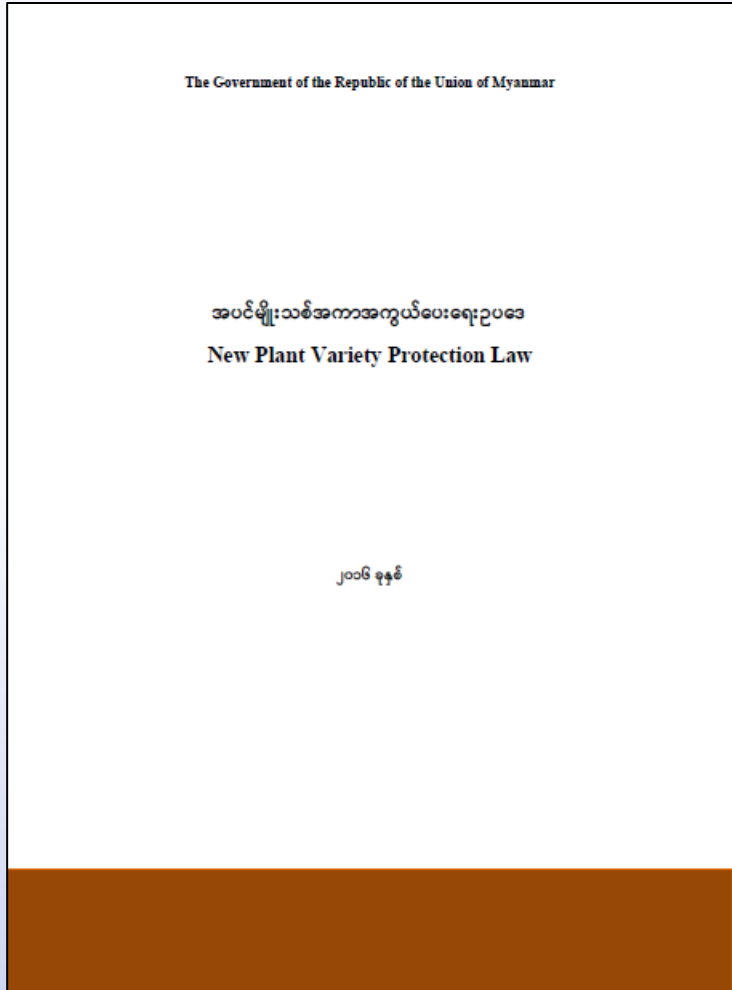
၂၀၀၇

PVP Law ရေးဆွဲရေးအဖွဲ့ (WG) ဖွဲ့ခဲ့

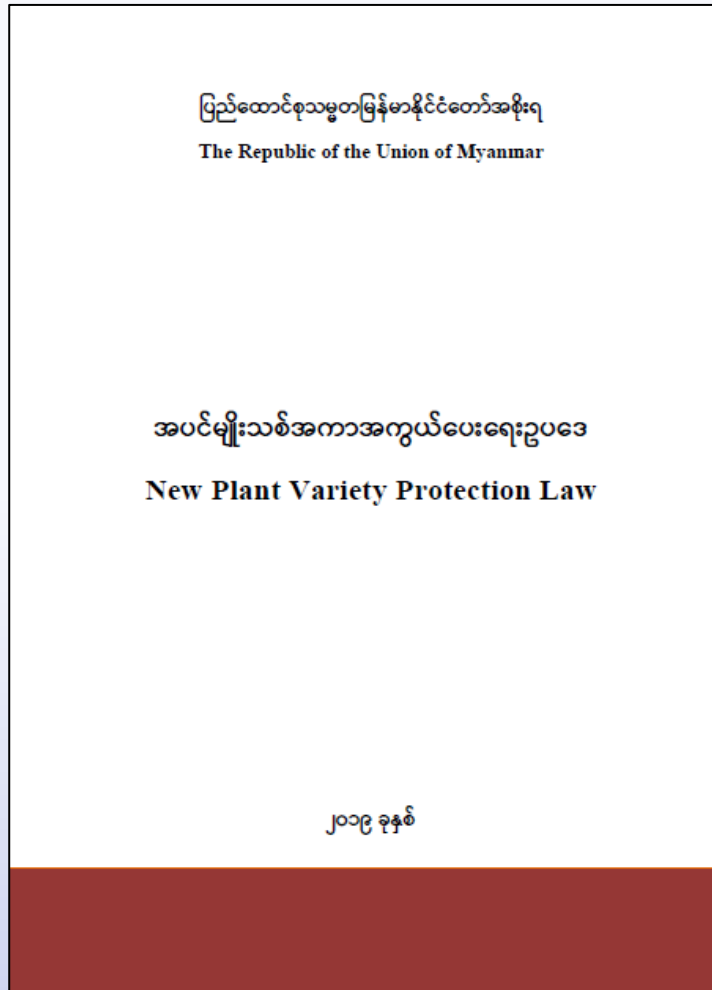
၂၀၁၀ - ၂၀၁၁

PVP Law ပြဋ္ဌာန်းခဲ့
၂၀-၁-၂၀၁၆ နှင့်
၂၄-၉-၂၀၁၉
(ဥပဒေအသစ်)

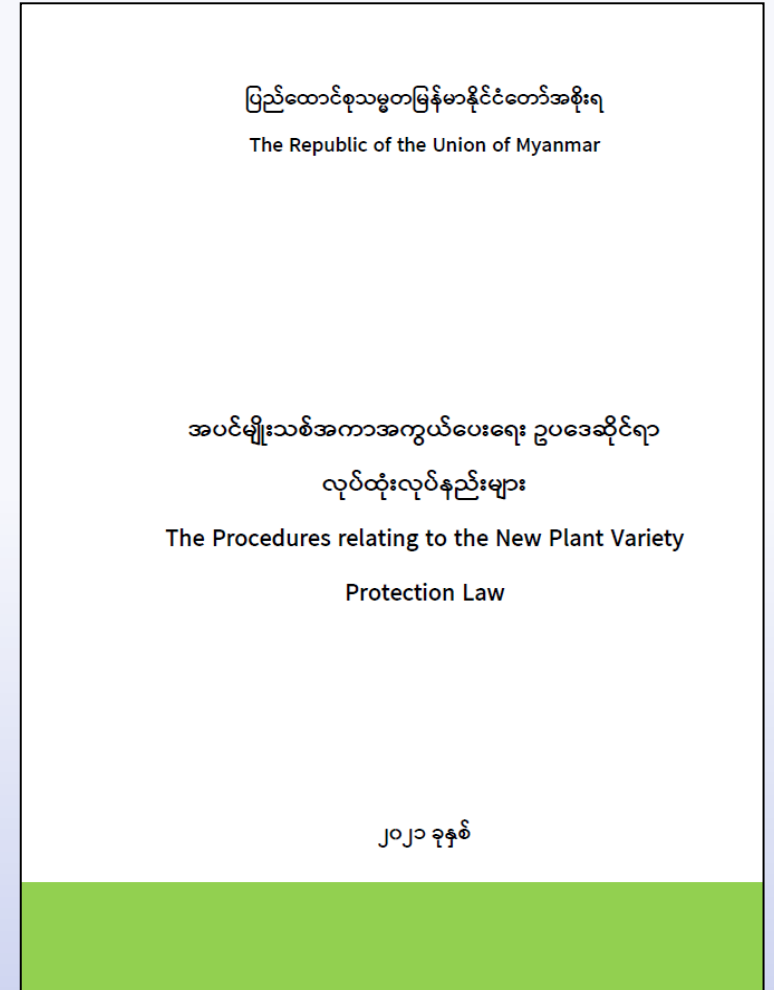
အပင်မျိုးသစ်အကာအကွယ်ပေးရေးဥပဒေနှင့် လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများ



၂၀-၁-၂၀၁၆
ဥပဒေအမှတ်-၁၅



၂၄-၉-၂၀၁၉
ဥပဒေအမှတ် -၂၉



၂၄-၉-၂၀၂၁
(အမိန့်ကြော်ငြာစာအမှတ်၊ ၂၈၇ / ၂၀၂၁) ၈

အပင်မျိုးသစ်အကာအကွယ်ပေးရေးဥပဒေနှင့် လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများ

□ အပင်မျိုးသစ်အကာအကွယ်ပေးရေးဥပဒေကို

၂၄-၉-၂၀၁၉ နေ့

□ ပြည်ထောင်စုလွှတ်တော်

ဥပဒေအမှတ် - ၂၉ ဖြင့်ပြဋ္ဌာန်းခဲ့

- အခန်း(၁၁)

- ပုဒ်မ (၄၇) ပါရှိ



□ အပင်မျိုးသစ်အကာအကွယ်ပေးရေးဥပဒေ

ဆိုင်ရာလုပ်ထုံးလုပ်နည်းများကို ၂၄-၉-၂၀၂၁ နေ့

□ အမိန့်ကြော်ငြာစာအမှတ်၊ ၂၈၇ / ၂၀၂၁ ဖြင့် ထုတ်ပြန်ခဲ့

- အခန်း(၆)

- အပိုဒ် (၁၇) ပါရှိ



အပင်မျိုးသစ်အကာအကွယ်ပေးရေးဥပဒေနှင့် လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများ

အခန်း	အကြောင်းအရာ	ပုဒ်မ
၁။	အမည်နှင့် အဓိပ္ပာယ်ဖော်ပြချက်	၁ - ၂
၂။	ရည်ရွယ်ချက်	၃
၃။	ဗဟိုကော်မတီဖွဲ့စည်းခြင်း	၄
၄။	ဗဟိုကော်မတီ၏ လုပ်ငန်းတာဝန်နှင့် လုပ်ပိုင်ခွင့်များ	၅ - ၆
၅။	အပင်မျိုးသစ်အဖြစ် အသိအမှတ်ပြုရန် သတ်မှတ်ချက်များ	၇ - ၁၃
၆။	အပင်မျိုးသစ်ကာကွယ်သည့် အခွင့်အရေးလျှောက်ထားခြင်း	၁၄ - ၂၂
၇။	အပင်မျိုးမွေးမြူသူ၏ ရပိုင်ခွင့်အခွင့်အရေး	၂၃ - ၃၂
၈။	အပင်မျိုးမွေးမြူသူ၏ ရပိုင်ခွင့်အခွင့်အရေး ပျက်ပြယ်ခြင်းနှင့် ရုပ်သိမ်းခြင်း	၃၃ - ၃၆
၉။	အယူခံဝင်ခြင်း	၃၇
၁၀။	ပြစ်မှုနှင့် ပြစ်ဒဏ်များ	၃၈
၁၁။	အထွေထွေ	၃၉ - ၄၇

အပင်မျိုးသစ်အကာအကွယ်ပေးရေးဥပဒေနှင့် လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများ

အပင်မျိုးမွေးမြူသူ (Plant Breeder)

- အပင်မျိုးသစ် (သို့မဟုတ်) အပင်မျိုးတစ်မျိုးကို မွေးမြူသူ သို့မဟုတ် ရှာဖွေဖော်ထုတ်ပြီး တိုးတက်ကောင်းမွန်အောင် ဆောင်ရွက်သူ
- အပင်မျိုးမွေးမြူသူကို တာဝန်ပေးအပ်သည့် လုပ်ငန်းပိုင်ရှင်
- ကိုယ်စား ဆောင်ရွက်ခွင့်ရှိသူ သို့မဟုတ်
- အပင်မျိုးမွေးမြူသူ၏ တာဝန်ကို တရားဝင် ဆက်လက် ဆောင်ရွက်သူ

(ဥပဒေ ပုဒ်မ ၂)



အပင်မျိုးသစ်အကာအကွယ်ပေးရေးဥပဒေနှင့် လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများ

အပင်မျိုးသစ်အဖြစ် အသိအမှတ်ပြုရန် သတ်မှတ်ချက်များ

- (က) အသစ်ဖြစ်ခြင်း (NOVELTY)
- (ခ) ထူးခြားမှုရှိခြင်း (DISTINCTNESS, **D**)
- (ဂ) ညီညာမှုရှိခြင်း (UNIFORMITY, **U**)
- (ဃ) တည်ငြိမ်မှုရှိခြင်း (STABILITY, **S**)
- (င) မှန်ကန်စွာအမည်ပေးခြင်း (VARIETY DENOMINATION)
- (စ) သတ်မှတ်ထားသော စည်းမျဉ်းစည်းကမ်းများ လိုက်နာခြင်း (FORMALITIES)
- (ဆ) အခကြေးငွေများပေးသွင်းခြင်း (PAYMENT OF FEES

(ဥပဒ ပုဒ်မ ၇ မှ ၁၃)

အပင်မျိုးသစ်အကာအကွယ်ပေးရေးဥပဒေနှင့် လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများ

- (က) အသစ်ဖြစ်ခြင်း (NOVELTY)- လျှောက်ထားချိန်တွင် အပင်မျိုး၏ မျိုးပွားနိုင်သည့် အစိတ်အပိုင်း သို့မဟုတ် ရိတ်သိမ်းထားသည့် အစိတ်အပိုင်းများအား
- အခြားပြည်ပနိုင်ငံများတွင် (၄) နှစ် ထက်စော၍ သော်လည်းကောင်း၊
 - ပြည်ထောင်စုသမ္မတ မြန်မာနိုင်ငံတော်အတွင်းတွင် (၁) နှစ် ထက်စော၍ သော်လည်းကောင်း၊
 - နှစ်ရှည်ပင်နှင့် နွယ်ပင်များဖြစ်ပါက (၆)နှစ်ထက်စော၍ စီးပွားဖြစ် စိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်ထားခြင်း မရှိရပါ။ (ဥပဒေ ပုဒ်မ ၈)

အပင်မျိုးသစ်အကာအကွယ်ပေးရေးဥပဒေနှင့် လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများ

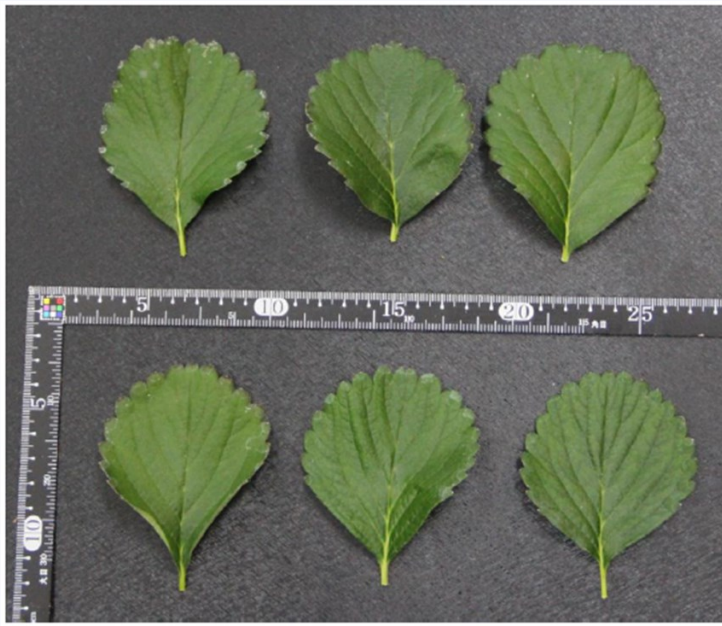
(ခ) ထူးခြားမှုရှိခြင်း (DISTINCTNESS, D)

- လျှောက်ထားသော အပင်မျိုးသည် ကာကွယ်ခွင့်ရရှိရန် လျှောက်ထားသည့် အချိန်တွင် အများလက်ခံသိရှိထားသည့် အခြားမည်သည့် အပင်မျိုးနှင့်မဆို သိသာစွာ ကွဲပြားခြားနားသည့် ထူးခြားသော လက္ခဏာရပ် ရှိရမည်။ (ဥပဒေ ပုဒ်မ ၉)

Muha



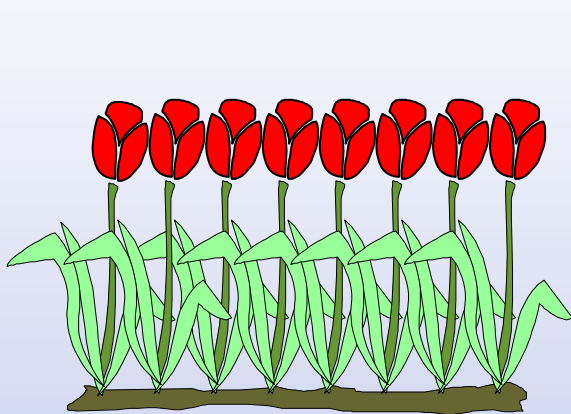
Flamenco



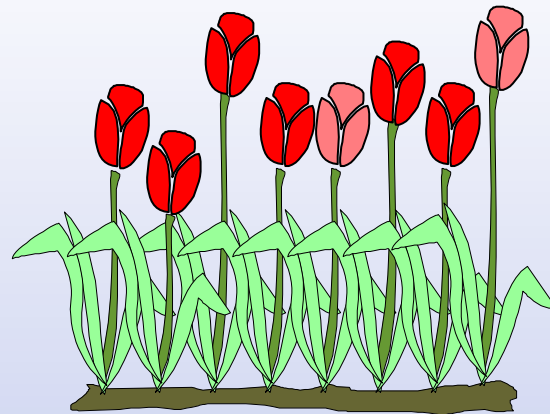
အပင်မျိုးသစ်အကာအကွယ်ပေးရေးဥပဒေနှင့် လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများ

(ဂ) ညီညာမှုရှိခြင်း (UNIFORMITY, U)

- အပင်မျိုးသည် မျိုးပွားဖြစ်စဉ်ကြောင့် အချို့သော လက္ခဏာရပ်များ ကွဲလွဲနိုင်သော်လည်း အဆိုပါ အပင်မျိုး၏ မူရင်းလက္ခဏာရပ်များသည် ညီညာမှုရှိရမည်။ (ဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၀)



A uniform variety



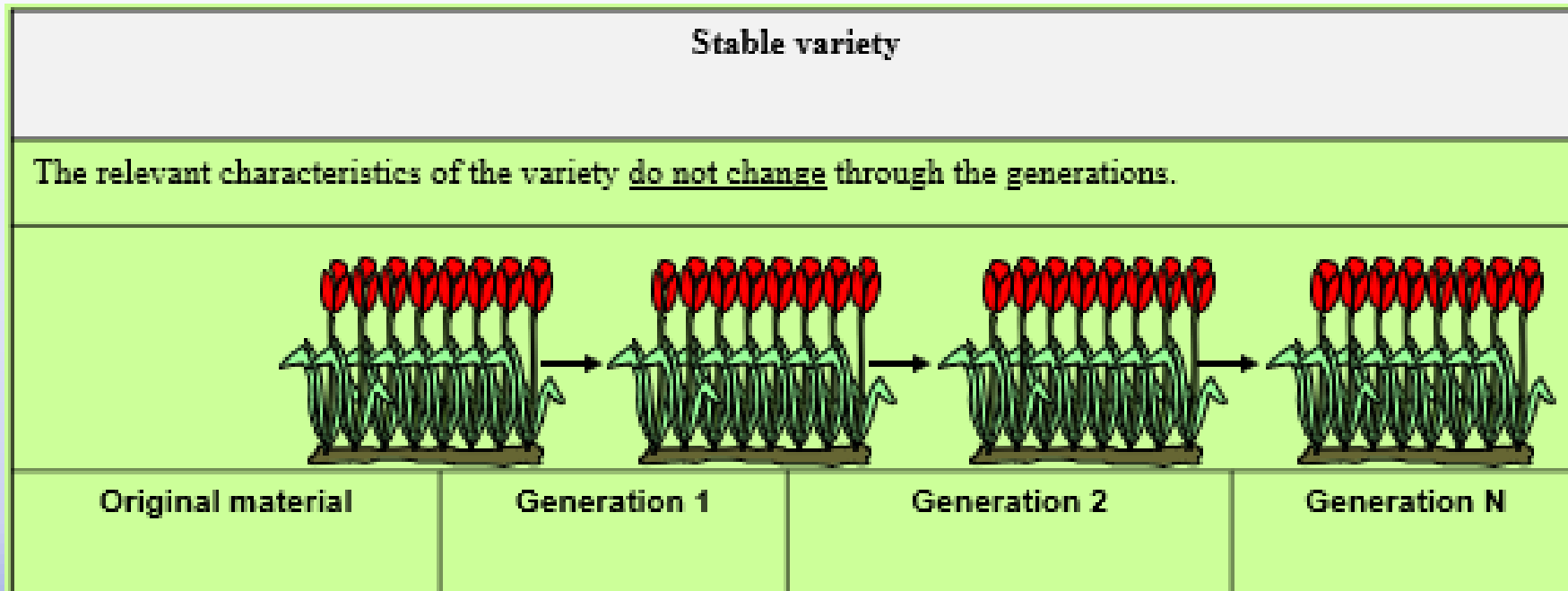
A variety lacking uniformity



အပင်မျိုးသစ်အကာအကွယ်ပေးရေးဥပဒေနှင့် လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများ

(ဃ) တည်ငြိမ်မှုရှိခြင်း (STABILITY, S)

- အပင်မျိုးသည် သားဆက် အဆင့်ဆင့်မျိုးပွားရာတွင် သို့မဟုတ် အထူးသဖြင့် မျိုးပွားစက်ဝန်းတစ်လျှောက်နှင့် စက်ဝန်းအသီးသီး၏ အဆုံးတွင် ယင်းအပင်မျိုးကို ကိုယ်စားပြုသည့်လက္ခဏာရပ်များ ပြောင်းလဲမှုမရှိဘဲ တည်ငြိမ်စွာ ဖော်ပြရမည်။ (ဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၁)



အပင်မျိုးသစ်အကာအကွယ်ပေးရေးဥပဒေနှင့် လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများ

(င) အပင်မျိုးသစ်ကို အမည်ပေးရာတွင်

- (၁) သိပ္ပံအမည်ကို ထည့်သွင်း ဖော်ပြရ။
- (၂) အသိအမြင် လွဲမှားစေခြင်းနှင့် ရှုပ်ထွေးမှုဖြစ်စေသော အမည်မပေးရ။
- (၃) ကိန်းဂဏန်း တစ်မျိုးတည်းသာဖော်ပြထားသည့် အမည်ပေးခြင်းမပြုရ။
- (၄) လွတ်လပ်စွာ အသုံးပြုနေသည့် အပင်မျိုး၏ အမည်ကို အဟန့်အတားဖြစ်စေသည့် အမည်ပေးခြင်း မပြုရ။
- (၅) အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ အပင်မျိုးသစ်အကာအကွယ်ပေးရေးအဖွဲ့ဝင် နိုင်ငံများအားလုံးတွင် ကျင့်သုံးသည့် တူညီသော အမည်ပေးခြင်းဖြစ်ရ။

(ဥပဒေပုဒ်မ ၁၂)

အပင်မျိုးသစ်အကာအကွယ်ပေးရေးဥပဒေနှင့် လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများ

အခကြေးငွေများပေးသွင်းခြင်း (PAYMENT OF FEES)

ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော်အစိုးရ
 အမျိုးသားအပင်မျိုးသစ်အကာအကွယ်ပေးရေးဆိုင်ရာဗဟိုကော်မတီ
 အမိန့်ကြော်ငြာစာအမှတ် ၀၇၇ / ၂၀၂၂
 ၁၃၈၃ ခုနှစ်၊ ဩဂုတ်လပြည့်ကျော် ၁၂ ရက်
 (၂၀၂၂ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ ၂၈ ရက်)

၁။ အမျိုးသားအပင်မျိုးသစ်အကာအကွယ်ပေးရေးဆိုင်ရာ ဗဟိုကော်မတီသည် အပင်မျိုးသစ် အကာအကွယ်ပေးရေးဥပဒေ ပုဒ်မ ၄၄ နှင့် ပုဒ်မ ၄၆ ပုဒ်မခွဲ (ခ) တို့အရ အပ်နှင်းထားသော လုပ်ပိုင်ခွင့်ကို ကျင့်သုံး၍ စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့် ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာန၏ သဘောတူညီချက်ဖြင့် သတ်မှတ်ထားသော အခကြေးငွေများကို သိရှိလိုက်နာနိုင်ရန် "အပင်မျိုးသစ်ကို ကာကွယ်ခွင့် ရရှိရေးအတွက် အပင်မျိုးမွေးမြူသူ၏ ရပိုင်ခွင့် အခွင့်အရေးရရှိရန် လျှောက်ထားသူက ပေးဆောင်ရမည့် အခကြေးငွေဆိုင်ရာ အမိန့်ကြော်ငြာစာ" ကို ပြင်ဆင် ထုတ်ပြန်လိုက်သည်-

(က) အပင်မျိုးသစ်ကို ကာကွယ်ခွင့် ရရှိရေးအတွက် အပင်မျိုးမွေးမြူသူ၏ ရပိုင်ခွင့် အခွင့်အရေး ရရှိရန် လျှောက်ထားခြင်း၊ သီးနှံအမျိုးအစားအလိုက် အပင်မျိုးသစ် ဟုတ် မဟုတ် စစ်ဆေးခြင်းနှင့် သက်ဆိုင်သည့် အခကြေးငွေများကို ပူးတွဲပုံစံ(၁) ပါ အတိုင်း ပေးဆောင်ရမည်။

(ခ) အပင်မျိုးသစ်ကို ကာကွယ်ခွင့်ရရှိရေးအတွက် အပင်မျိုးမွေးမြူသူ၏ ရပိုင်ခွင့် အခွင့်အရေးဆိုင်ရာ အသိအမှတ်ပြုလက်မှတ်ရရှိပြီးနောက် ဆက်လက်ထိန်းသိမ်းရန် ပေးဆောင်ရမည့် အခကြေးငွေများအား ပူးတွဲပုံစံ(၂) ပါ သီးနှံအမျိုးအစားကို မူတည်၍ ပုံစံ(၂) ပါအတိုင်း ပေးဆောင်ရမည်။

၂။ အမျိုးသားအပင်မျိုးသစ်အကာအကွယ်ပေးရေးဆိုင်ရာဗဟိုကော်မတီ၏(၂၈-၆-၂၀၁၉)ရက်စွဲပါ အမိန့်ကြော်ငြာစာအမှတ်၊ ၂၆၇/၂၀၁၉ အား ဤအမိန့်ကြော်ငြာစာဖြင့် လွှမ်းမိုးပယ်ဖျက်လိုက်သည်။

ဥက္ကဋ္ဌ

အမျိုးသားအပင်မျိုးသစ်အကာအကွယ်ပေးရေးဆိုင်ရာဗဟိုကော်မတီ

စာအမှတ် ၊ စသ/PVP/၂၀၂၁-၂၀၂၂/ ၃၀၂
 ရက်စွဲ ၊ ၂၀၂၂ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ(၂၈)ရက်

ဖြန့်ဝေခြင်း
 ပြည်ထဲရေးဝန်ကြီးဌာန
 စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့် ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာန

ပုံစံ (၁)

အပင်မျိုးသစ်ကို ကာကွယ်ခွင့် ရရှိရေးအတွက် အပင်မျိုးမွေးမြူသူ၏ ရပိုင်ခွင့် အခွင့်အရေး ရရှိရန် လျှောက်ထားခြင်းနှင့် သီးနှံအမျိုးအစားအလိုက် အပင်မျိုးသစ် ဟုတ် မဟုတ် စစ်ဆေးခြင်းများ ဆောင်ရွက်ရန်အတွက် ပေးဆောင်ရမည့် အခကြေးငွေများ

စဉ်	အကြောင်းအရာ	သင့်ငွေ (ကျပ်)
၁။	လျှောက်ထားစဉ်ပေးသွင်းရမည့်ပမာဏ Application fee	၁၅၀၀၀၀
၂။	အပင်မျိုးသစ် ဟုတ် မဟုတ် စစ်ဆေးခ (Examination fee) - စာရွက်စာတမ်းကြေး(Documentation) - ထူးခြားမှု၊ ညီညာမှုနှင့် တည်ငြိမ်မှု ရှိ မရှိ စစ်ဆေးခြင်း (DUS testing)	၉၀၀၀၀၀-၁၂၀၀၀၀၀
၃။	ဦးစားပေးတောင်းဆိုရာတွင် လျှောက်ထားစဉ် ပေးသွင်းရမည့် ပမာဏ(Application fee for priority claiming)	၃၀၀၀၀
၄။	အများပြည်သူသိရှိရန်အတွက် ထုတ်ပြန်ကြေညာရာတွင် ပေးဆောင်ရမည့် အခကြေးငွေ (Fee for publication of the application and related information)	၁၅၀၀၀၀
၅။	အကြောင်းတစ်စုံတစ်ရာကြောင့် စမ်းသပ်ကွက် ပြန်လည်ဆောင်ရွက်ရန် တောင်းဆိုခြင်းအတွက် ပေးသွင်းရမည့် ပမာဏ (Fee for requesting a retest for any reason)	၄၅၀၀၀၀-၆၀၀၀၀၀

အပင်မျိုးသစ်အကာအကွယ်ပေးရေးဥပဒေနှင့် လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများ

အခကြေးငွေများပေးသွင်းခြင်း (PAYMENT OF FEES)

ပုံစံ (၂)

အပင်မျိုးသစ်ကို ကာကွယ်ခွင့်ရရှိရေးအတွက် အပင်မျိုးမွေးမြူသူ၏ ရပိုင်ခွင့် အခွင့်အရေးဆိုင်ရာ အသိအမှတ်ပြုလက်မှတ် ရရှိပြီးနောက် ဆက်လက်ထိန်းသိမ်းရန် ပေးဆောင်ရမည့် အခကြေးငွေများ

အသိအမှတ်ပြုလက်မှတ်ရရှိပြီး နောက်နှစ်များ	နှစ်စဉ်ကြေး (ကျပ်)		
	အုပ်စု (၁)	အုပ်စု (၂)	အုပ်စု (၃)
(၂) နှစ်မှ (၅) နှစ်	၂၂၅၀၀၀	၁၀၅၀၀၀	၁၀၅၀၀၀
(၆) နှစ်မှ (၁၀) နှစ်	၃၀၀၀၀၀	၁၅၀၀၀၀	၁၅၀၀၀၀
(၁၁) နှစ်မှ (၁၅) နှစ်	၄၅၀၀၀၀	၁၈၀၀၀၀	၁၈၀၀၀၀
(၁၆) နှစ်မှ (၂၀) နှစ်	၆၀၀၀၀၀	၃၀၀၀၀၀	၃၀၀၀၀၀
(၂၁) နှစ်မှ (၂၅) နှစ်	၇၅၀၀၀၀	၄၅၀၀၀၀	၄၅၀၀၀၀

ပုံစံ (၃)

နှစ်စဉ်ကြေး ပေးဆောင်ရန်အတွက် အုပ်စုအလိုက် ပါဝင်သည့် သီးနှံများ

အုပ်စု (၁) ဟင်းသီးဟင်းရွက်နှင့် သစ်သီးဝလံ၊ ပန်းမန်အုပ်စု	အုပ်စု (၂) နှံစား၊ ဆီထွက်၊ ပဲမျိုးစုံနှင့် စက်မှုကုန်ကြမ်းသီးနှံအုပ်စု	အုပ်စု (၂) နှံစား၊ ဆီထွက်၊ ပဲမျိုးစုံနှင့် စက်မှုကုန်ကြမ်းသီးနှံအုပ်စု
ဥပမာ - ခါကျက်ဥ၊ မုန်လာဥ၊ မုန်ညှင်းမုန် လာထုပ်၊ မုန်ညှင်းရွက်၊ ငရုတ်၊ ခရမ်း ချဉ်၊ ခရမ်းသီး၊ အာလူး၊ တူး၊ ရွှေဖရုံ၊ သခွား၊ ဖရဲသခွားမွှေးကြက်ဟင်း ခါးရုံးပတီ၊ ပဲတိုင်ထောင်၊ မာလကာ၊ သစ်တော်၊ ကီပီ၊ နှင်းဆီ၊ ကနုမာ၊ လီလီ နှင်းပန်း၊ သစ်ခွာကျူးလစ်၊ ကာ နေးရှင်း၊ ဆလပ်	ဥပမာ - စပါး၊ ပြောင်း၊ ဂျုံ၊ မြင်းစားဂျုံ၊ မုယောစပါး၊ လူး၊ ဆတ်၊ ပဲတီ စိမ်း၊ မတ်ပဲ၊ ကုလားပဲ၊ ပဲပုပ်၊ ပဲ လွမ်း၊ ဟင်းသီးဟင်းရွက်ပဲ ပုတ်၊ စားတော်ပဲ၊ မြေပဲ၊ နှမ်း၊ နေကြာ၊ ဆီမုံညှင်း၊ ပန်းနှမ်း၊ ကြံ၊ ဝါ၊ ဂုန်လျှော်၊ ချဉ်ပေါင် လျှော်၊ ပီလောပီနံ၊	ဥပမာ - နဂါးမောက်၊ သရက်၊ စပျစ်၊ ဆီ အုန်း၊ ရာဘာ၊ ကော်ဖီ၊ လက်ဖ က်၊ ကြယ်ပဲ၊ ဒူးရှင်း၊ ကျွဲကော၊ မြက်မျိုးရင်းဝင်များ၊

အပင်မျိုးသစ်အကာအကွယ်ပေးရေးဥပဒေနှင့် လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများ

အပင်မျိုးသစ်ကာကွယ်သည့် အခွင့်အရေးကို လျှောက်ထားနိုင်သည့် ပုဂ္ဂိုလ်များ

- (က) နိုင်ငံသားများ၊
- (ခ) တည်ဆဲဥပဒေအရ မြန်မာနိုင်ငံအတွင်း အမြဲနေထိုင်ခွင့်ရရှိထားသော နိုင်ငံခြားသားများနှင့် ယင်းတို့၏ အဖွဲ့အစည်းများ၊
- (ဂ) အပင်မျိုးသစ်အကာအကွယ်ပေးရေးအတွက် မြန်မာနိုင်ငံနှင့် သဘောတူညီမှုရရှိထားသော နိုင်ငံခြားတိုင်းပြည်များမှ ယင်းတို့၏ နိုင်ငံသားများ၊ အဆိုပါ နိုင်ငံများတွင် တရားဝင် နေထိုင်ခွင့် ရရှိထားသော နိုင်ငံခြားသားများနှင့် အဖွဲ့အစည်းများ။ (ဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၄)

အပင်မျိုးသစ်အကာအကွယ်ပေးရေးဥပဒေနှင့် လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများ

လျှောက်ထားနိုင်သည့် အပင်များ

- အပင်မျိုးမွေးမြူသူသည် အပင်မျိုးစုနှင့် မျိုးစိတ်များ အားလုံးအတွက် အပင်မျိုးသစ်ကာကွယ်သည့် အခွင့်အရေးကို ဤဥပဒေနှင့်အညီ လျှောက်ထားနိုင်သည်။ (ဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၆)



Source: Internet

အပင်မျိုးသစ်အကာအကွယ်ပေးရေးဥပဒေနှင့် လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများ

အပင်မျိုးသစ်အား ကာကွယ်ခွင့်ရရှိရန် လျှောက်ထားပုံအဆင့်ဆင့်

အပင်မျိုးသစ်အား
ကာကွယ်ခွင့်လျှောက်ထားခြင်း

အပင်မျိုးသစ်အကာ
အကွယ်ပေးရေးဌာနစု
မှတစ်ဆင့် NPVPC

အပင်မျိုးသစ်လျှောက်ထားခြင်းကို
အများပြည်သူသိရှိရန်ကြေညာခြင်း

မျိုးအသစ်နှင့် အမည်
ပေးခြင်းတို့ကိုစစ်ဆေးခြင်း

အပင်မျိုးသစ် ဟုတ်/မဟုတ်
စစ်ဆေးခြင်း

အပင်မျိုးသစ်စစ်ဆေး
ရေးပညာရှင်များ

အပင်မျိုးသစ်အားထူးခြားမှု၊ညီညာမှု၊
တည်ငြိမ်မှု ရှိ/မရှိစစ်ဆေးတွေ့ရှိခြင်း

PVPO, TPVP Sub-C,
TPVPC, NPVPC

စစ်ဆေးတွေ့ရှိသည့်အဖြေကို
အများပြည်သူသိရှိရန်ကြေညာခြင်း

ဆက်သွယ်ရန်လိပ်စာ
Email: pvpsection.dar@gmail.com
ရုံးဖုန်း: +95 67 3416531 ext: 358
ဖုန်း (mobile): +95 9 967296459

NPVPC မှ ကာကွယ်ခွင့် အသိ
အမှတ်ပြုလက်မှတ် ထုတ်ပေးခြင်း

<http://www.dar.gov.mm> &
www.myanmarseedportal.gov.mm
အစိုးရနေ့စဉ်ထုတ်သတင်းစာ

- စိုက်ပျိုးစစ်ဆေးခြင်း
- အပင်မျိုးမွေးမြူသူ၏စိုက်ကွင်းသို့ သွားရောက်စစ်ဆေးခြင်း
- မှတ်တမ်းမှတ်ရာများအရ စစ်ဆေးခြင်း
- စစ်ဆေးထားသည့်အဖြေများကို ဝယ်ယူခြင်း (ပုဒ်မ ၁၈ (ခ))

မျိုးအသစ်နှင့် အမည်
ပေးခြင်းတို့ကိုစစ်ဆေးခြင်း



အပင်မျိုးသစ်အကာအကွယ်ပေးရေးဥပဒေနှင့် လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများ

အပင်မျိုးမွေးမြူသူ၏ ရပိုင်ခွင့် အခွင့်အရေးကာကွယ်ခွင့်ကာလ

ကာကွယ်ခွင့် ရရှိသည့်နေ့မှစတင်၍

- နှစ်ရှည်ပင်နှင့် နွယ်ပင်မျိုးသစ်များ ဖြစ်ပါက (၂၅) နှစ်၊
- အခြားအပင်မျိုးသစ်များ ဖြစ်ပါက (၂၀) နှစ် ဖြစ်သည်။

(ဥပဒ ပုဒ်မ ၃၂)

အပင်မျိုးသစ်အကာအကွယ်ပေးရေးဥပဒေနှင့် လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများ

ယာယီကာကွယ်ခွင့် (Provisional Protection)

- အပင်မျိုးမွေးမြူသူ၏ အပင်မျိုးသစ်အဖြစ် ကာကွယ်ခွင့် လျှောက်ထားကြောင်းကို ဗဟိုကော်မတီက အများပြည်သူသိရှိရန် ထုတ်ပြန်ကြေညာသည့်နေ့နှင့် အပင်မျိုးမွေးမြူသူ၏ ရပိုင်ခွင့် အခွင့်အရေး ပေးအပ်သည့် ကာလအတွင်း အပင်မျိုးမွေးမြူသူသည် ယာယီကာကွယ်ခွင့် ရရှိပါသည်။
- အပင်မျိုးမွေးမြူသူသည် ယာယီကာကွယ်ခွင့် ကာလအတွင်း အဆိုပါအပင်မျိုးသစ်နှင့် စပ်လျဉ်း၍ လိုင်စင် သဘောတူညီမှုများ ဆောင်ရွက်ခြင်းနှင့် ဥပဒေနှင့်အညီ လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်ခြင်းများကို အပင်မျိုးမွေးမြူသူ၏ ရပိုင်ခွင့် အခွင့်အရေးရရှိသကဲ့သို့ ဆောင်ရွက်နိုင်သည်။
- ယာယီကာကွယ်ခွင့် ရရှိထားသူသည် အပင်မျိုးမွေးမြူသူ၏ ရပိုင်ခွင့်အခွင့်အရေး မရရှိခဲ့ပါက အထက်ဖော်ပြပါ ရပိုင်ခွင့်များကို ဆက်လက် ခံစားခွင့် မရှိပါ။ (ဥပဒ ပုဒ်မ ၂၂)

အပင်မျိုးသစ်အကာအကွယ်ပေးရေးဥပဒေနှင့် လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများ

အပင်မျိုးမွေးမြူသူ၏ ခွင့်ပြုချက်ကို ရယူရမည့် အခြေအနေများ

- (၁) ထုတ်လုပ်ခြင်း သို့မဟုတ် ထပ်ဆင့်မျိုးပွားခြင်း၊
- (၂) မျိုးပွားရန်အတွက် ပြုပြင်ခြင်း၊
- (၃) ရောင်းချရန် ကမ်းလှမ်းခြင်း၊
- (၄) ရောင်းချခြင်း သို့မဟုတ် ဈေးကွက်သို့တင်ပို့ရောင်းချခြင်း၊
- (၅) ပြည်ပသို့ တင်ပို့ရောင်းချခြင်း၊
- (၆) ပြည်ပမှ တင်သွင်းခြင်း၊
- (၇) (၁) မှ (၆) အထိ လုပ်ငန်းများဆောင်ရွက်ရန် သို့လှောင်သိမ်းဆည်းခြင်း။ (ဥပဒေ ပုဒ်မ ၂၃)



အပင်မျိုးသစ်အကာအကွယ်ပေးရေးဥပဒေနှင့် လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများ

အပင်မျိုးမွေးမြူသူ၏ ရပိုင်ခွင့် မရရှိနိုင်မည့် အခြေအနေများ

- (၁) စီးပွားဖြစ်ထုတ်လုပ်ရန် မဟုတ်ဘဲ **တစ်ပိုင်တစ်နိုင် စိုက်ပျိုး ထုတ်လုပ်ခြင်း၊**
- (၂) **သုတေသနလုပ်ငန်း**အတွက်ဆောင်ရွက်ခြင်း၊
- (၃) ကနဦးမျိုး၏ သို့မဟုတ် ကနဦးမျိုးမှ **တဆင့်ခံ ထုတ်လုပ်ထားသောမျိုး** (Essentially Derived Varieties) မျိုးများထုတ်လုပ်ခြင်းမှလွဲ၍ အခြားမျိုးများ **မွေးမြူထုတ်လုပ်ရေး**အတွက် အသုံးပြုခြင်း။ (ဥပဒေ ပုဒ်မ ၂၇)



အပင်မျိုးသစ်အကာအကွယ်ပေးရေးဥပဒေနှင့် လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများ

အပင်မျိုးမွေးမြူသူ၏ ရပိုင်ခွင့် မရရှိနိုင်မည့် အခြေအနေများ

(၁) စီးပွားဖြစ်ထုတ်လုပ်ရန် မဟုတ်ဘဲ **တစ်ပိုင်တစ်နိုင် စိုက်ပျိုး ထုတ်လုပ်ခြင်း၊**

စီးပွားဖြစ်ထုတ်လုပ်ရန်မဟုတ်ဘဲ တစ်ပိုင်တစ်နိုင် စိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်ခြင်း ဆိုသည်မှာ ကာကွယ်ခွင့်ယူထားသည့် လယ်ယာသီးနှံအမျိုးအစား အပင်မျိုးသစ်ကို (၅)ဧကနှင့်အောက် စိုက်ပျိုး၍ ရရှိလာသည့် မျိုးစေ့များအား (၅)ဧကနှင့်အောက်သာ ထပ်မံစိုက်ပျိုးရန် အသုံးပြုခြင်းနှင့် ထုတ်ကုန်များကို အမှန်တကယ် မိသားစုစားသုံးရန်အတွက် အသုံးပြုခြင်းတို့ကို ဗဟိုကော်မတီမှ အခါအားလျော်စွာ ထုတ်ပြန်သည့် အမိန့်၊ ညွှန်ကြားချက်များပါ **သတ်မှတ်ချက်များနှင့်အညီ** စိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်ခြင်းကို ဆိုသည်။

(လုပ်ထုံးလုပ်နည်း အပိုဒ် ၂-ဆ)



အပင်မျိုးသစ်အကာအကွယ်ပေးရေးဥပဒေနှင့် လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများ

အပင်မျိုးမွေးမြူသူ၏ ရပိုင်ခွင့် အခွင့်အရေးကို ကင်းလွတ်ခွင့်ပြုရမဲ့ အခြေအနေများ

ဥပမာ- သဘာဝဘေးအန္တရာယ်များနှင့် ကပ်ဘေးကျရောက်ခြင်းများ

- (က) သဘာဝဘေးအန္တရာယ်ကျရောက် ပျက်စီးဆုံးရှုံးမှု အခြေအနေ၊
- (ခ) အဆိုပါ သဘာဝဘေးအန္တရာယ် ကျရောက်သောကြောင့် အပင်မျိုးသစ်ကို အသုံးပြုသူ၏ ထိခိုက်နစ်နာမှု အခြေအနေနှင့်
- (ဂ) အပင်မျိုးမွေးမြူသူ၏ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံထားရှိမှုအရ ခွင့်ပြုပေးနိုင်သည့် အတိုင်းအတာပမာဏတို့ကို အခြေခံ၍ ဗဟိုကော်မတီအနေဖြင့် သင့်တင့်မျှတသည့် အခွင့်အရေးကို ဆုံးဖြတ်ပေးရမည်။

(လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများ အပိုဒ် ၁၃)



အပင်မျိုးသစ်အကာအကွယ်ပေးရေးဥပဒေနှင့် လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများ

ပြစ်မှုနှင့် ပြစ်ဒဏ်များ

- ❑ မည်သူမဆို ကာကွယ်ခွင့်ရရှိထားသော အပင်မျိုးသစ်ကို ယင်းအပင်မျိုးမွေးမြူသူ၏ ခွင့်ပြုချက်ကို ရယူရမည့် အခြေအနေများကို ဆောင်ရွက်ရာတွင် ခွင့်ပြုချက်မရှိဘဲ ကိစ္စတစ်ရပ်ရပ်ကို ဖောက်ဖျက်ကျူးလွန်ကြောင်း ပြစ်မှုထင်ရှားစီရင်ခြင်းခံရပါက
- ❑ ထိုသူကို အနည်းဆုံး (ခြောက်လ)မှ အများဆုံး (သုံးနှစ်) အထိ ထောင်ဒဏ်ဖြစ်စေ၊
- ❑ ငွေဒဏ် အနည်းဆုံး (ကျပ်တစ်ဆယ်သိန်း)မှ အများဆုံး (ကျပ်သိန်းငါးဆယ်)အထိ ဖြစ်စေ၊
- ❑ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ ချမှတ်နိုင်သည်။ (ဥပဒေ ပုဒ်မ ၃၈)

အပင်မျိုးသစ်အကာအကွယ်ပေးရေးဥပဒေနှင့် လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများ

အမိန့်ကြော်ငြာစာများ

စဉ်	အမည်	အမျိုးအစား	အဖွဲ့ဝင်အရေအတွက်	အမိန့်အမှတ်/ရက်စွဲ
၁။	အမျိုးသားအပင်မျိုးသစ်အကာအကွယ်ပေးရေးဆိုင်ရာ ဗဟိုကော်မတီ ပြင်ဆင်ဖွဲ့စည်းခြင်း။	ကော်မတီ	၁၇	စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့် ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာန၊ ဝန်ကြီးရုံး အမိန့်ကြော်ငြာစာအမှတ် ၃၃/၂၀၂၁ (၂၀၂၁ ခုနှစ်၊ မေလ ၁၄ ရက်)
၂။	အပင်မျိုးသစ်စစ်ဆေးခြင်းဆိုင်ရာ နည်းပညာကော်မတီ ပြင်ဆင်ဖွဲ့စည်းခြင်း။	ကော်မတီ	၂၁	အမျိုးသားအပင်မျိုးသစ်အကာအကွယ်ပေးရေးဆိုင်ရာ ဗဟိုကော်မတီ၊ အမိန့်ကြော်ငြာစာအမှတ် ၂၆၇/၂၀၂၁ (၂၀၂၁ ခုနှစ်၊ ဇွန်လ ၂၂ ရက်)
၃။	အပင်မျိုးသစ်စစ်ဆေးခြင်းဆိုင်ရာ နည်းပညာဆပ်ကော်မတီ ပြင်ဆင်ဖွဲ့စည်းခြင်း	ကော်မတီ	(၆ ဖွဲ့) ၃၆	အမျိုးသားအပင်မျိုးသစ်အကာအကွယ်ပေးရေးဆိုင်ရာ ဗဟိုကော်မတီ၊ အမိန့်ကြော်ငြာစာအမှတ် ၀၄၆/၂၀၂၂ (၂၀၂၂ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ ၂၈ ရက်)
၄။	အပင်မျိုးသစ်ကာကွယ်ခွင့် အခွင့်အရေးရရှိရန် လျှောက်ထားသူက ပေးဆောင်ရမည့် အခကြေးငွေဆိုင်ရာ အမိန့်ကြော်ငြာစာ	အမိန့်ကြော်ငြာစာ	-	အမျိုးသားအပင်မျိုးသစ်အကာအကွယ်ပေးရေးဆိုင်ရာ ဗဟိုကော်မတီ၊ အမိန့်ကြော်ငြာစာအမှတ် ၀၄၅/၂၀၂၂ (၂၀၂၂ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ ၂၈ ရက်)

အပင်မျိုးသစ်အကာအကွယ်ပေးရေးဥပဒေနှင့် လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများ

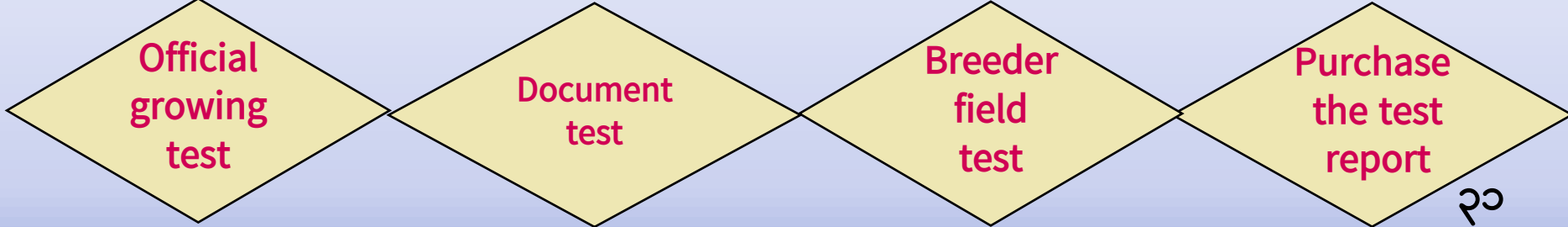
လျှောက်ထားပြီးအပင်မျိုးသစ်များ - ၄၉ မျိုး



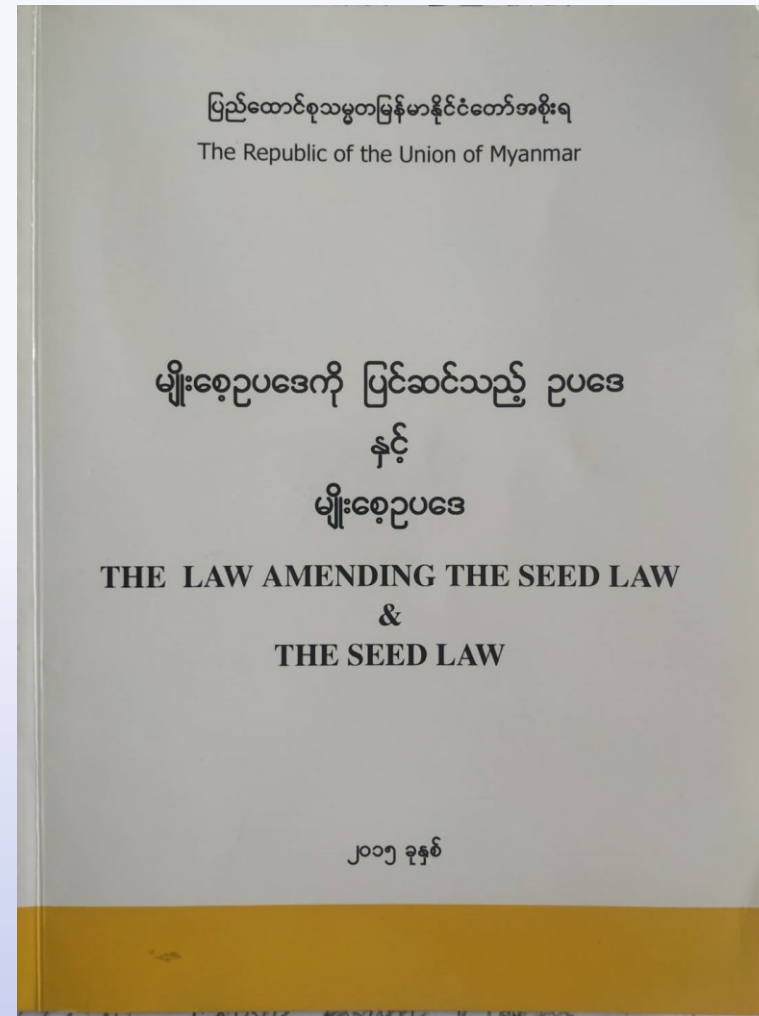
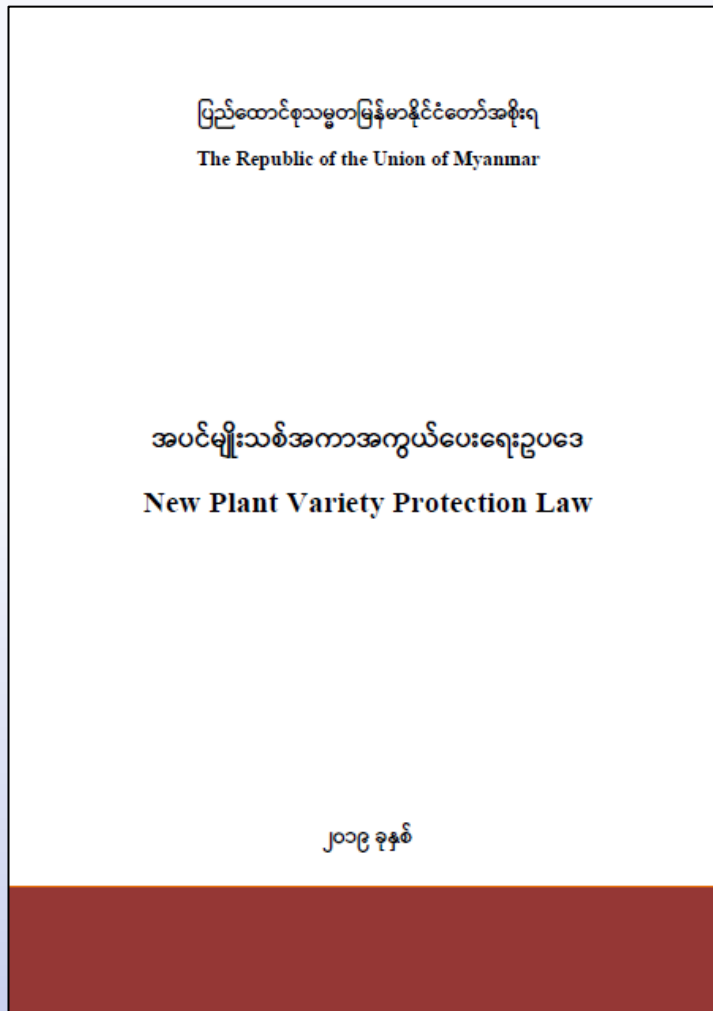
- ၁။ မတ်ပဲရေဆင်း-၇ (မတ်ပဲသီးနှံ)
- ၂။ ဧကရီ-၁၁၁(နမ်ဂျမ်း) တိုင်ထောင်ပဲသီးနှံ
- ၃။ ဂိုဆူးလ်(စတော်ဘယ်ရီသီးနှံ)
- ၄။ မူဟ(စတော်ဘယ်ရီသီးနှံ)
- ၅။ တွဲရုန်း-၈ (စပါးသီးနှံ)
- ၆။ တွဲရုန်း-၁၂(စပါးသီးနှံ)
- ၇။ တွဲရုန်း-၁၆(စပါးသီးနှံ)
- ၈။ မယ်ရီကွင်း(စတော်ဘယ်ရီသီးနှံ)

- ၉။ ရေဆင်းပေါ်ဆန်း-၂ (စပါးသီးနှံ)
- ၁၀။ ရေဆင်းပေါ်ဆန်း-၃ (စပါးသီးနှံ)
- ၁၁။ ရေဆင်းအင်းမ-၂ (စပါးသီးနှံ)
- ၁၂။ GW 18 (စပါးသီးနှံ)

ဥပဒေပုဒ်မ - ၁၈ (ခ)အရ၊
စစ်ဆေးသည့်နည်းလမ်း
(၄) မျိုး



အပင်မျိုးသစ်အကာအကွယ်ပေးရေးဥပဒေနှင့် ဆက်စပ်ဥပဒေများ



မျိုးစေ့ပဒေသာကြောင့်လိုအပ်သလဲ?

- မျိုးစေ့နှင့်စပ်လျဉ်း၍ ပြဿနာတစ်စုံတစ်ရာပေါ်ပေါက်လာပါက မျိုးစေ့ဝယ်ယူသုံးစွဲသူ တောင်သူလယ်သမားများ၏ အခွင့်အရေးကို အကာအကွယ်ပေးရန်။
to protect consumers and farmers opportunities if any problem is appeared about seeds
- မျိုးစေ့အတုများမှ ကာကွယ်ပေးရန်။
to protect the fake seeds or copy seeds.
- မျိုးစေ့ထုတ်ပိုးမှုနှင့် အညွှန်းကတ်ပြားများကို မှန်ကန်မှု ရှိ မရှိ စောင့်ကြည့်စစ်ဆေးရန်။
to monitor and use of truth labeling on seed packages
- မျိုးစေ့အဆင့်အလိုက် အရည်အသွေးကောင်းမျိုးစေ့များထုတ်လုပ်ရန်နှင့် မျိုးစေ့အဆင့်မှန်ကန်မှုရှိစေရန်။
provide the right seed quality and standard according to the seed class
- နယ်စပ်ဧရိယာတွင် တရားမဝင်မျိုးစေ့တင်သွင်းခြင်းကို ထိန်းချုပ်ဆောင်ရွက်နိုင်ရန်။
to control the illegal seed importation in border area

အပင်မျိုးသစ်အကာအကွယ်ပေးရေးဥပဒေနှင့် ဆက်စပ်ဥပဒေများ

မျိုးစေ့ဥပဒေတွင်ပါဝင်သည့် အဓိက ကဏ္ဍများ

- (က) မျိုးသစ်အသိအမှတ်ပြုလက်မှတ်
- (ခ) မျိုးစေ့အရည်အသွေးစစ်ဆေးခန်း မှတ်ပုံတင်လက်မှတ်
- (ဂ) မျိုးစေ့လုပ်ငန်းလိုင်စင်
 - မျိုးစေ့တင်သွင်း၊ တင်ပို့ထောက်ခံချက်ပေးခြင်း။



မျိုးစေ့အရည်အသွေးစစ်ဆေးခြင်း (Seed Testing)

အရိုစက်တွင်းတော့ခြင်း (Moisture Determination)
 မျိုးစေ့သန့်စင်မှုစစ်ဆေးခြင်း (Purity Analysis)
 အပင်ပေါက်စစ်ဆေးခြင်း (Germination Test)
 ဖျင်းစေ့ပါဝင်မှုအရေတွက်စစ်ဆေးခြင်း (Weed Seed Counting)
 ဆန့်စေ့ပါဝင်မှုအရေတွက်စစ်ဆေးခြင်း (Red Seed Counting)

မျိုးစေ့နမူနာယူခြင်း (Seed Sampling)

မျိုးစေ့ထောက်ခံချက်ပေးခြင်း (Seed Certification)

မျိုးစေ့အမျိုးအမည်	မျိုးစေ့အရည်အသွေး	မျိုးစေ့အရည်အသွေး	မျိုးစေ့အရည်အသွေး	မျိုးစေ့အရည်အသွေး	မျိုးစေ့အရည်အသွေး	မျိုးစေ့အရည်အသွေး
မျိုးစေ့အမျိုးအမည်	မျိုးစေ့အရည်အသွေး	မျိုးစေ့အရည်အသွေး	မျိုးစေ့အရည်အသွေး	မျိုးစေ့အရည်အသွေး	မျိုးစေ့အရည်အသွေး	မျိုးစေ့အရည်အသွေး

မျိုးသစ်အသိအမှတ်ပြုလက်မှတ်ရရှိရန်

- ❖ အခန်း ၅၊ ပုဒ်မ ၁၀(က)
- ❖ အပင်မျိုးသစ်ကို အပင်မျိုးနှင့်သင့်လျော်ပြီး ရာသီဥတုကွဲပြားခြားနားသော ဒေသ(၃)ခု၌ အနည်းဆုံး တစ်ရာသီ စမ်းသပ်စိုက်ပျိုး၍ အောက်ပါ အချက်များပေါ်တွင် အခြေခံပြီး အပင်မျိုးသစ်အဖြစ် အသိအမှတ်ပြုရန် သင့်မသင့် စိစစ်ရမည်-

ပြည်တွင်း၌ စိုက်ပျိုးပါက ကောင်းမွန်စွာဖြစ်ထွန်းနိုင်ခြင်း ရှိ မရှိ၊

စမ်းသပ်စိုက်ပျိုးသော အပင်မျိုးသစ်သည် လက်ရှိအပင်မျိုးထက် သာလွန်ကောင်းမွန်သော အချက်များ ရှိ မရှိ နှင့် ထူးခြားသည့် အရည်အသွေး ရှိ မရှိ၊

အပင်မျိုးသစ်သည် သဘာဝ ပတ်ဝန်းကျင်နှင့် ဇီဝမျိုးစုံမျိုးကွဲများကို ထိခိုက်နိုင်ခြင်း ရှိ မရှိ။

အပင်မျိုးသစ်အကာအကွယ်ပေးရေးဥပဒေနှင့် ဆက်စပ်ဥပဒေများ

PVP Law နှင့် Seed Law တို့၏ ကွာခြားချက်များ

PVP Law	Seed Law
<ul style="list-style-type: none"> ➢ အပင်မျိုးမွေးမြူသူမှ ဖန်တီးလိုက်သော မျိုးသစ်အား အကာအကွယ်ပေးရန်အတွက် အပင်မျိုးမွေးမြူသူအား ရပိုင်ခွင့်ကို ကာကွယ်နိုင်သည့် အခွင့်အရေးပေးအပ်ခြင်း။ 	<ul style="list-style-type: none"> ➢ စိုက်ပျိုးနိုင်သည့် မျိုးစေ့နှင့် အပင်၏ အစိတ်အပိုင်းများကို မျိုးစေ့မျိုးမန်အဖြစ် ဖြန့်ဖြူးနိုင်ရန် ထိန်းချုပ်ကာကွယ်ပေးခြင်း။
<ul style="list-style-type: none"> ➢ PVP Law ကောင်းမွန်စွာ လည်ပတ်နိုင်ရန်အတွက် သီးနှံစစ်ဆေးသူနှင့် စစ်ဆေးရမည့် DUS Station ရှိရမည်။ 	<ul style="list-style-type: none"> ➢ Seed Law ကောင်းမွန်စွာ လည်ပတ်နိုင်ရန် Seed Inspector နှင့် Seed Lab များ ရှိရမည်။
<ul style="list-style-type: none"> ➢ အပင်မျိုးသစ်ကာကွယ်ခွင့် လက်မှတ် ရရှိထားသော မျိုးမွေးမြူသူ၏ ခွင့်ပြုချက်ရမှသာလျှင် ၎င်းမျိုးသစ်အား တင်သွင်းခွင့်/တင်ပို့ခွင့်/ မျိုးပွားခွင့်/ သိုလှောင်သိမ်းဆည်းခွင့်များ ရရှိမည်ဖြစ်သည်။ 	<ul style="list-style-type: none"> ➢ အသိအမှတ်ပြုလက်မှတ်ရရှိမှသာ စီးပွားဖြစ်မျိုးစေ့ ဖြန့်ဖြူးသည့် လုပ်ငန်းလုပ်ကိုင်နိုင်မည်ဖြစ်သည်။

အပင်မျိုးသစ်အကာအကွယ်ပေးရေးဥပဒေနှင့် ဆက်စပ်ဥပဒေများ

မူပိုင်ခွင့်ဆိုင်ရာ ဥပဒေများ

- ❑ ကုန်အမှတ်တံဆိပ် မူပိုင်ခွင့်ဥပဒေ (Trademark Law) ([ဒေသဆိုင်ရာအညွှန်း, GI](#))
- ❑ စက်မှုဒီဇိုင်း မူပိုင်ခွင့်ဥပဒေ (Industrial Design Law)
- ❑ စာပေနှင့်အနုပညာ မူပိုင်ခွင့်ဥပဒေ (Copyright Law)
- ❑ တီထွင်မှု မူပိုင်ခွင့်ဥပဒေ (Patent Law)

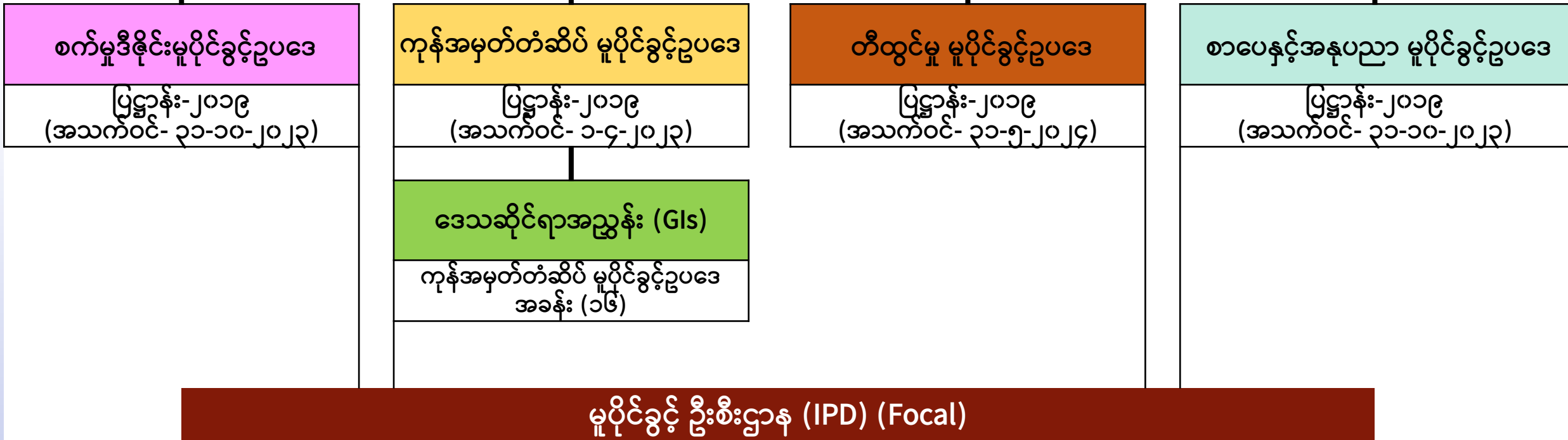
မူပိုင်ခွင့် (Intellectual Property Rights) ဆိုသည်မှာ ကိုယ်ပိုင်အသိဉာဏ်ဖြင့် ပြုလုပ်သော တီထွင် ဖန်တီးမှုများကို အကာအကွယ်ပေးရန် ဥပဒေအရ ပေးအပ်သည့်အခွင့်အရေးကိုဆိုသည်။
ယင်းစကားရပ်တွင် စာပေနှင့်အနုပညာမူပိုင်ခွင့်၊ တီထွင်မှုမူပိုင်ခွင့်၊ စက်မှုဒီဇိုင်းမူပိုင်ခွင့်၊ ကုန်အမှတ် တံဆိပ်မူပိုင်ခွင့်နှင့် အခြားသော မူပိုင်ခွင့်အမျိုးအစားများလည်းပါဝင်သည်။

အပင်မျိုးသစ်အကာအကွယ်ပေးရေးဥပဒေနှင့် ဆက်စပ်ဥပဒေများ

မူပိုင်ခွင့်ဆိုင်ရာ ဥပဒေများ

မူပိုင်ခွင့်ဆိုင်ရာ ဗဟိုကော်မတီ

စီးပွားကူးသန်းဝန်ကြီးဌာန



မူပိုင်ခွင့် ဦးစီးဌာန (IPD) (Focal)



• ဒေသဆိုင်ရာအညွှန်း (GI)
(ကုန်အမှတ်တံဆိပ်မူပိုင်ခွင့်ဥပဒေ)



ကုန်အမှတ်တံဆိပ်မူပိုင်ခွင့်ဥပဒေ

- ဒေသဆိုင်ရာအညွှန်း (GI)-

- “မူရင်းဒေသကို အထူးဖော်ညွှန်းသော အရည်အသွေး၊ ထင်ပေါ်ကျော်ကြားမှု သို့မဟုတ် အခြားထူးခြားသော ဝိသေသလက္ခဏာများ ပါရှိသည့် ကုန်ပစ္စည်း ထွက်ရှိရာနိုင်ငံ၊ နယ်မြေ သို့မဟုတ် ဒေသမှ မူလထွက်ရှိသော ကုန်ပစ္စည်း ဖြစ်ကြောင်း ညွှန်းပြချက် တစ်ခုခုကိုဆိုသည်” ဟု အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဆိုပါသည်။

ကုန်အမှတ်တံဆိပ်မူပိုင်ခွင့်ဥပဒေ

မူရင်းထွက်ရှိရာ ဒေသအမည်နှင့်တွဲပြီး နာမည်ကျော် ကုန်ပစ္စည်းများ

- မြန်မာနိုင်ငံသည် စိုက်ပျိုးရေးကို အခြေခံသည့် နိုင်ငံဖြစ်ပြီး သဘာဝထွက်ကုန် သယံဇာတများလည်းများစွာရှိသည့်အပြင် လက်ရာမြောက်သော ဒေသထွက်ကုန်များနှင့် မြန်မာ့ယဉ်ကျေးမှုဆိုင်ရာ လက်မှုပစ္စည်းများလည်း များစွာရှိပါသည်။ အရည်အသွေးမြင့်မား၍ မူရင်း ထွက်ရှိရာ ဒေသအမည်နှင့် တွဲပြီးနာမည်ကျော် လူကြိုက်များနေသော ကုန်ပစ္စည်းမြောက်များစွာရှိပါသည်။
 - ဥပမာ - ရွှေဘိုပေါ်ဆန်း၊ ပုသိမ်ပေါ်ဆန်း၊ ကျောက်ဆည် စိန်တလုံးသရက်သီး၊ ရွာငံကော်ဖီ၊ ပုဂံယွန်းထည်၊ ပုသိမ်ထီး၊ မိုးကုတ်လွှက်၊ ပျဉ်းမနားမျှစ်ချဉ် စသောကုန်ပစ္စည်းများစွာရှိပါသည်။

ကုန်အမှတ်တံဆိပ်မူပိုင်ခွင့်ဥပဒေ

ဒေသဆိုင်ရာအညွှန်း(GI) ရရှိလိုသော အဖွဲ့အစည်းများမှ လိုက်နာ ဆောင်ရွက်ရမည့် အချက်များ

- (၁) GI ရရှိရေးဆောင်ရွက်မည့် တရားဝင်အဖွဲ့အစည်းဖွဲ့စည်းထားရှိခြင်း၊ (Organization)
- (၂) အသင်းအဖွဲ့အလိုက် လေ့လာမှုများ ပြုလုပ်ခြင်း၊ (Study)
- (၃) GI ကုန်ပစ္စည်း အဖြစ်ထုတ်လုပ်မှုအတွက် လိုက်နာရမည့် အသေးစိတ်အချက်အလက်များကို မူကြမ်း ရေးဆွဲခြင်း၊ (Specifications)
- (၄) မူပိုင်ခွင့်ရုံးတွင် တရားဝင်မှတ်ပုံတင်ခွင့် ရရှိရန် ဆောင်ရွက်ခြင်း၊ (Registration)
- (၅) ဒေသဆိုင်ရာအညွှန်း (GI) စီမံကြီးကြပ်မည့် စနစ်အလိုက် အဖွဲ့အစည်းများကို ဖွဲ့စည်းခြင်း၊
(Control Systems: Self, internal, external)
- (၆) အသင်းအဖွဲ့မှ ကုန်ပစ္စည်းဈေးကွက်တင်ခြင်းနှင့် အရောင်းမြှင့်တင်ခြင်းများ ဆောင်ရွက်ခြင်း၊
(Marketing and Promotion)



စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့် ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာန မျိုးစေ့ဌာနခွဲ၊ စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာန



ပင်မစာမျက်နှာ မျိုးများ ▾ လုပ်ငန်းစဉ်များ ▾ လမ်းညွှန်ချက်များ ▾ ဥပဒေနှင့်လုပ်ထုံး ▾ လိုင်စင်ရကုမ္ပဏီများ ▾ ထုတ်ပြန်ခြင်း ▾ အွန်လိုင်းလျှောက်လွှာ ▾

နောက်ဆုံးရသတင်းများ

အမိန့်ကြော်ငြာစာအမှတ်၊ ၁/၂၀၂၃ ယာယီအပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ

မျိုးစေ့ဥပဒေ

မြေဩဇာဥပဒေ

ပိုးသတ်ဆေးဥပဒေ

အပင်ပိုးမွှားကာကွယ်သည့်ဥပဒေ

အပင်မျိုးသစ်အကာအကွယ်ပေးရေးဥပဒေ

တောင်သူလယ်သမားအခွင့်အရေး ကာကွယ်ရေးနှင့် အကျိုးစီးပွားမြှင့်တင်ရေးဥပဒေ

မေးလေ့ရှိသောမေးခွန်းများ

အကြံပြုလွှာ

Home » Laws and Regulation » အပင်မျိုးသစ်အကာအကွယ်ပေးရေးဥပဒေ

အပင်မျိုးသစ်အကာအကွယ်ပေးရေးဥပဒေ

အပင်မျိုးသစ်အကာအကွယ်ပေးရေး ဥပဒေဆိုင်ရာ လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများ

(၂၀၁၉ ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာလ ၂၄ ရက်)

နှင့်လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများ

မြေဩဇာဥပဒေ

ပိုးသတ်ဆေးဥပဒေ

အပင်ပိုးမွှားကာကွယ်သည့်ဥပဒေ



ကျေးဇူးတင်ပါသည်။

အပင်မျိုးသစ်အကာအကွယ်ပေးရေးဌာနစု
မျိုးစေ့ဘဏ်၊ ဇီဝနည်းပညာနှင့် သီးနှံကာကွယ်ရေးသုတေသနဌာနခွဲ
Email-pvpsection.dar@gmail.com

Ph- 09 967296459

ဒေါ်ခင်စန္ဒာချို (တာဝန်ခံ)
Email-khinsandarcho1986@gmail.com

Ph- 09 963387451

